

Dz.U. 2007 Nr 191 poz. 1365

U S T A W A

z dnia 7 września 2007 r.

o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu

Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego

**Opracowano na
podstawie: t.j.
Dz. U. z 2012 r.
poz. 1460.**

Art. 1. 1. Właściwi starostowie, w terminie 18 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, sporządzą i prześlą właściwym wojewodom, marszałkom województw, wójtom, burmistrzom i prezydentom miast wykaz nieruchomości, które na mocy odrębnych przepisów przeszły na własność Skarbu Państwa i stanowią jego własność albo własność jednostek samorządu terytorialnego, a także niestanowiących własności Skarbu Państwa albo własności jednostek samorządu terytorialnego i niepozostających w posiadaniu ich właścicieli, nieruchomości zabudowanych, w których lokale zajmowane są przez osoby objęte przepisami ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2005 r. Nr 31, poz. 266, z późn. zm.¹⁾).

2. Obowiązki określone w ust. 1 stanowią zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

3. Właściwi wojewodowie, w terminie miesiąca od upływu terminu określonego w ust. 1, sporządzą i prześlą ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej zestawienie zbiorcze nieruchomości, o których mowa w ust. 1, z obszaru ich właściwości.

4. Minister właściwy do spraw administracji publicznej, w terminie 2 miesięcy od upływu terminu określonego w ust. 3, sporządzi zestawienie zbiorcze nieruchomości, o których mowa w ust. 1, dla obszaru całego kraju.

5. Wykaz, o którym mowa w ust. 1, oraz zestawienia zbiorcze, o których mowa w ust. 3 i 4, obejmują oznaczenie nieruchomości według danych katastru

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 69, poz. 626, z 2006 r. Nr 86, poz. 602, Nr 167, poz. 1193 i Nr 249, poz. 1833, z 2007 r. Nr 128, poz. 902 i Nr 173, poz. 1218, z 2010 r. Nr 3, poz. 13, z 2011 r. Nr 224, poz. 1342 oraz z 2012 r. poz. 951.

nieruchomości, informację o prowadzonej dla nieruchomości księdze wieczystej lub zbiorze dokumentów, o stanie danych należących do działu pierwszego i drugiego księgi wieczystej oraz inne informacje, niezbędne do ustalenia stanu prawnego nieruchomości.

6. Minister właściwy do spraw administracji publicznej, w drodze rozporządzenia, określi wzór wykazu, o którym mowa w ust. 1, oraz zestawień zbiorczych, o których mowa w ust. 3 i 4, mając na względzie ich powiązanie z podziałem terytorialnym kraju oraz zapewnienie uwidocznienia danych wymienionych w ust. 5.

Art. 1a. 1. Starostowie, którzy przekazali niekompletny wykaz, o którym mowa w art. 1 ust. 1, w terminie 66 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, dokonają jego uzupełnienia według stanu na dzień sporządzenia wykazu i prześlą właściwym wojewodom z wykorzystaniem infrastruktury teleinformatycznej zintegrowanego systemu informacji o nieruchomościach, o którym mowa w art. 24b ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287), a także marszałkom województw, wójtom, burmistrzom i prezydentom miast oraz innym niż starostowie organom reprezentującym Skarb Państwa w sprawach gospodarowania nieruchomościami.

2. Marszałkowie województw, wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast oraz inne niż starostowie organy reprezentujące Skarb Państwa w sprawach gospodarowania nieruchomościami są zobowiązani do współpracy ze starostami w realizacji zadań określonych w ust. 1.

3. Właściwi wojewodowie mogą żądać od starostów uzupełnienia wykazu, o którym mowa w ust. 1, określając termin i zakres uzupełnienia.

4. Właściwi wojewodowie, w terminie 2 miesięcy od upływu terminu określonego w ust. 1, prześlą Głównemu Geodecie Kraju, z wykorzystaniem infrastruktury teleinformatycznej, o której mowa w ust. 1, dane z obszaru ich właściwości, otrzymane w sposób określony w ust. 1 i 3.

5. Główny Geodeta Kraju może żądać od wojewodów uzupełnienia danych, o których mowa w ust. 4, określając termin i zakres uzupełnienia.

6. Główny Geodeta Kraju, w terminie 4 miesięcy od upływu terminu określonego w ust. 1, dokona uzupełnienia zestawienia zbiorczego sporządzonego na podstawie art. 1 ust. 4, w oparciu o dane otrzymane od wojewodów.

Art. 2. 1. W terminie 24 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy starostowie złożą we właściwych sądach rejonowych wnioski o ujawnienie w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa, wraz z dokumentami stanowiącymi podstawę wpisu tego prawa.

2. Jeżeli na podstawie odrębnych przepisów organem reprezentującym Skarb Państwa w sprawach gospodarowania nieruchomościami jest organ inny niż starosta, albo jeżeli na podstawie odrębnych przepisów wykonywanie prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa powierzono innej jednostce organizacyjnej, obowiązek określony w ust. 1 wykonuje ten organ lub organ reprezentujący jednostkę organizacyjną na zewnątrz.

3. W terminie 24 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy właściwe w sprawach gospodarowania nieruchomościami organy jednostek samorządu terytorialnego złożą w sądach rejonowych wnioski o ujawnienie w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości jednostek samorządu terytorialnego, wraz z dokumentami stanowiącymi podstawę wpisu tego prawa.

4. W odniesieniu do nieruchomości stanowiących własność powiatu, organem właściwym do złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 3, jest starosta, a w odniesieniu do nieruchomości stanowiących własność województwa – marszałek województwa.

Art. 2a. W przypadku nieruchomości, które zostały objęte uzupełnieniem w trybie określonym w art. 1a ust. 1, 3 i 5, obowiązki, o których mowa w art. 2, zostaną zrealizowane przez organy wymienione w tym przepisie w terminie 72 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 3. 1. Jeżeli podstawę wpisu własności nieruchomości Skarbu Państwa w księgach wieczystych, zgodnie z przepisami odrębnymi, stanowi orzeczenie sądu stwierdzające nabycie własności nieruchomości z mocy prawa, w terminie określonym w art. 2 ust. 1, organy wymienione w art. 2 ust. 1 i 2 złożą stosowne wnioski do właściwych sądów o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez Skarb Państwa. W takich wypadkach termin do złożenia wniosku, o którym mowa w art. 2 ust. 1, wynosi miesiąc od dnia uprawomocnienia się orzeczenia sądu.

2. W sprawach, o których mowa w ust. 1 zdanie pierwsze oraz w art. 3a zdanie pierwsze, do postępowania przed sądami stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z

dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.²⁾) o stwierdzeniu zasiedzenia.

Art. 3a. Jeżeli podstawę wpisu własności nieruchomości Skarbu Państwa w księgach wieczystych, zgodnie z przepisami odrębnymi, stanowi orzeczenie sądu stwierdzające nabycie własności nieruchomości z mocy prawa, w terminie określonym w art. 2a, organy wymienione w art. 2 ust. 1 i 2 złożą stosowne wnioski do właściwych sądów o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez Skarb Państwa. W takich wypadkach termin do złożenia wniosku o ujawnienie w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa, wraz z dokumentami stanowiącymi podstawę wpisu tego prawa, wynosi miesiąc od dnia uprawomocnienia się orzeczenia sądu.

Art. 4. (uchylony).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157 i Nr 39, poz. 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 117, poz. 752, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 133, poz. 882, Nr 139, poz. 934, Nr 140, poz. 940 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 269 i 271, Nr 48, poz. 552 i 554, Nr 55, poz. 665, Nr 73, poz. 852, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191 i 1193 i Nr 122, poz. 1314, 1319 i 1322, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 49, poz. 508, Nr 63, poz. 635, Nr 98, poz. 1069, 1070 i 1071, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1368 i Nr 138, poz. 1546, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 26, poz. 265, Nr 74, poz. 676, Nr 84, poz. 764, Nr 126, poz. 1069 i 1070, Nr 129, poz. 1102, Nr 153, poz. 1271, Nr 219, poz. 1849 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 41, poz. 360, Nr 42, poz. 363, Nr 60, poz. 535, Nr 109, poz. 1035, Nr 119, poz. 1121, Nr 130, poz. 1188, Nr 139, poz. 1323, Nr 199, poz. 1939 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 9, poz. 75, Nr 11, poz. 101, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 871, Nr 93, poz. 891, Nr 121, poz. 1264, Nr 162, poz. 1691, Nr 169, poz. 1783, Nr 172, poz. 1804, Nr 204, poz. 2091, Nr 210, poz. 2135, Nr 236, poz. 2356 i Nr 237, poz. 2384, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 22, poz. 185, Nr 86, poz. 732, Nr 122, poz. 1024, Nr 143, poz. 1199, Nr 150, poz. 1239, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1413 i 1417, Nr 172, poz. 1438, Nr 178, poz. 1478, Nr 183, poz. 1538, Nr 264, poz. 2205 i Nr 267, poz. 2258, z 2006 r. Nr 12, poz. 66, Nr 66, poz. 466, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 186, poz. 1379, Nr 208, poz. 1537 i 1540, Nr 226, poz. 1656 i Nr 235, poz. 1699, z 2007 r. Nr 7, poz. 58, Nr 47, poz. 319, Nr 50, poz. 331, Nr 99, poz. 662, Nr 106, poz. 731, Nr 112, poz. 766 i 769, Nr 115, poz. 794, Nr 121, poz. 831, Nr 123, poz. 849, Nr 176, poz. 1243, Nr 181, poz. 1287, Nr 192, poz. 1378 i Nr 247, poz. 1845, z 2008 r. Nr 59, poz. 367, Nr 96, poz. 609 i 619, Nr 110, poz. 706, Nr 116, poz. 731, Nr 119, poz. 772, Nr 120, poz. 779, Nr 122, poz. 796, Nr 171, poz. 1056, Nr 220, poz. 1431, Nr 228, poz. 1507, Nr 231, poz. 1547 i Nr 234, poz. 1571, z 2009 r. Nr 26, poz. 156, Nr 67, poz. 571, Nr 69, poz. 592 i 593, Nr 131, poz. 1075, Nr 179, poz. 1395 i Nr 216, poz. 1676, z 2010 r. Nr 3, poz. 13, Nr 7, poz. 45, Nr 40, poz. 229, Nr 108, poz. 684, Nr 109, poz. 724, Nr 125, poz. 842, Nr 152, poz. 1018, Nr 155, poz. 1037, Nr 182, poz. 1228, Nr 197, poz. 1307, Nr 215, poz. 1418, Nr 217, poz. 1435 i Nr 241, poz. 1621, z 2011 r. Nr 34, poz. 173, Nr 85, poz. 458, Nr 87, poz. 482, Nr 92, poz. 531, Nr 112, poz. 654, Nr 129, poz. 735, Nr 138, poz. 806 i 807, Nr 144, poz. 854, Nr 149, poz. 887, Nr 224, poz. 1342, Nr 233, poz. 1381 i Nr 234, poz. 1391 oraz z 2012 r. poz. 908.

Art. 4a. 1. W terminie do 15 dnia miesiąca następującego po upływie każdego półrocza starostowie, inne niż starostowie organy reprezentujące Skarb Państwa, o których mowa w art. 2 ust. 2, marszałkowie województw, starostowie, wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast przekazują właściwym wojewodom sprawozdania półroczne z wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 2 oraz art. 2a. Sprawozdania przekazywane przez organy wymienione w art. 2 ust. 1 i 2 dotyczą także wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 3 oraz art. 3a.

2. Wojewodowie kontrolują wykonanie obowiązku, o którym mowa w art. 2, art. 2a, art. 3 oraz art. 3a, i na bieżąco przekazują, z wykorzystaniem infrastruktury teleinformatycznej, o której mowa w art. 1a ust. 1, dane ze sprawozdań, o których mowa w ust. 1, Głównemu Geodecie Kraju, w celu uaktualnienia zestawienia zbiorczego, uzupełnionego na podstawie art. 1a ust. 6.

3. W razie stwierdzenia niewykonania obowiązku, o którym mowa w art. 2, art. 2a, art. 3 oraz art. 3a, właściwy wojewoda niezwłocznie zawiadamia właściwy organ sprawujący nadzór nad działalnością organów wymienionych w tych przepisach. Zawiadomienie następuje również na wniosek właściwego starosty.

4. Na podstawie uaktualnianego zestawienia zbiorczego minister właściwy do spraw administracji publicznej w terminie do końca pierwszego kwartału każdego roku w latach 2013 i 2014 oraz w terminie do końca drugiego kwartału 2015 r. przedstawi informację Radzie Ministrów.

5. Na podstawie uaktualnionego zestawienia zbiorczego Główny Geodeta Kraju sporządzi do końca pierwszego kwartału 2015 r. wykaz nieruchomości Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego, dla których nie zostały złożone wnioski o ujawnienie w księgach wieczystych prawa własności.

Art. 4b. Minister właściwy do spraw administracji publicznej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres uzupełnienia wykazu, o którym mowa w art. 1 ust. 1, sposób i formę przekazywania uzupełnionego wykazu i danych, o których mowa w art. 1a ust. 1 i 4, a także sposób dokonania uzupełnienia, o którym mowa w art. 1a ust. 6,
- 2) zakres informacji zawartych w sprawozdaniach, o których mowa w art. 4a ust. 1, sposób i formę przekazywania sprawozdań i danych, o których mowa w art. 4a ust. 1 i 2, a także sposób dokonywania uaktualnienia, o którym mowa w art. 4a ust. 2

– mając na względzie usprawnienie i ujednolicenie przekazywania uzupełnionych wykazów, sprawozdań i danych, a także potrzebę zapewnienia uzupełnienia i uaktualnienia zestawienia zbiorczego nieruchomości dla obszaru całego kraju.

Art. 5. Wniosek o ujawnienie prawa własności Skarbu Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego, o którym mowa w art. 2, sąd rozpoznaje w ciągu miesiąca od dnia jego złożenia.

Art. 6. 1. W ramach zadania, o którym mowa w art. 1 ust. 2, starostowie w okresie 36 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy będą prowadzić działania zmierzające do:

- 1) poinformowania mieszkańców powiatu o potrzebie sprawdzenia zgodności ksiąg wieczystych z rzeczywistym stanem prawnym;
- 2) udzielenia pomocy mieszkańcom w zakresie informacji o rodzaju i sposobie działań niezbędnych do uzyskania tytułu prawnego do zajmowanych przez nich nieruchomości i ujawnienia ich praw w księgach wieczystych.

2. Działania, o których mowa w ust. 1, obejmują w szczególności:

- 1) opracowanie i rozprowadzenie wśród mieszkańców powiatu szczegółowych informacji o czynnościach niezbędnych do ustalenia danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1;
- 2) rozpowszechnianie informacji, określonych w pkt 1, w miejscach publicznych na terenie powiatu;
- 3) zamieszczenie w lokalnej prasie, radiu i telewizji oraz na stronach internetowych starostwa powiatowego informacji określonych w pkt 1;
- 4) utworzenie na terenie powiatu co najmniej jednego punktu informacyjno-konsultacyjnego, dostępnego dla mieszkańców w godzinach pracy starostwa powiatowego, udzielającego szczegółowych informacji i wyjaśnień problematyki prawnej i geodezyjnej, w zakresie czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 2.

3. W celu zapewnienia skuteczności działań, o których mowa w ust. 1 i 2, starostowie mogą zawierać porozumienia z wójtami gmin oraz burmistrzami i prezydentami miast z obszaru powiatu.

4. Minister właściwy do spraw administracji publicznej w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres

informacji, o której mowa w ust. 2 pkt 1, mając na względzie potrzebę podania treści w sposób zrozumiały oraz dostosowany do aktualnego stanu prawa.

Art. 7. Przepisów ustawy nie stosuje się do nieruchomości objętych przepisami dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy (Dz. U. Nr 50, poz. 279).

Art. 8. (uchylony).

Art. 9. Ustawa wchodzi w życie w po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia.